

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13, 89/16 и 5/22) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 103/08 и 5/22), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2020. ГОДИНУ СТРАНКЕ СОЦИЈАЛНЕ СИГУРНОСТИ СРПСКИХ БОРАЦА

Број: 03-07-6-914/21
Сарајево, 11.07.2022. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА	5
Предмет прегледа и контроле	5
Циљ прегледа и контроле.....	5
Обим прегледа и контроле	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ	6
5. 1. НАЛАЗИ	6
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Странке социјалне сигурности српских бораца за 2020. годину.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјенивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијског извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да је Странка социјалне сигурности српских бораца прекршила одредбе члана 4. став (1), члана 5. став (4), члана 11. став (1), члана 12. став (1), (3), (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горњих напомена, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) је извршила преглед годишњег финансијског извјештаја Странке социјалне сигурности српских бораца за 2020. годину¹.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, Странка социјалне сигурности српских бораца се финансира из сљедећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица (3-а)	200,00	100,00
3.	Прилози правних лица (3-б)	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине (3-ц)	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке (3-д)	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона (3-е)	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета (3-ф)	0,00	0,00
8.	Приходи од пропаганде (3-г)	0,00	0,00
I	Укупни приходи (1-8)	200,00	100,00
II	Остали приходи и друго	0,00	0,00
	Извори финансирања (I+II)	200,00	100,00

У годишњем финансијском извјештају политичка странка је исказала расходе у износу од 1.252,50 КМ.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Странка социјалне сигурности српских бораца. Скраћени назив је ССССБ.

Странка социјалне сигурности српских бораца регистрована је код Основног суда у Бања Луци, Рјешењем број: Рп-1/10 од 24.03.2010. године.

Сједиште странке је у Бања Луци, на адреси Војводе Пријезде број 231.

Лице овлаштено за заступање странке је Ацо Прелић, председник.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2020. годину је Бране Милошевић.

¹ Политичка странка није поднијела финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године.

Иако је на обрасцу 1 – *Опћи подаци о политичкој странци* наведено да странка има ниже нивое организовања, контролом годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину, утврђено је да организациону структуру Странке социјалне сигурности српских бораца чини:

- Главни одбор.

3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА

Предмет прегледа и контроле је годишњи финансијски извјештај Странке социјалне сигурности српских бораца за 2020. годину.

Циљ прегледа и контроле је да ревизор на бази финансијских извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине. Уколико ревизор на бази контроле финансијских извјештаја утврди одређена кршења закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

Обим прегледа и контроле финансијских извјештаја Странке социјалне сигурности српских бораца је био ограничен, јер политичка странка Централној изборној комисији БиХ није поднијела финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године, нити је доставила тражену финансијску документацију. У току контроле проведене су аналитичке процедуре на подацима из годишњег финансијског извјештаја, ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијским извјештајима са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на донације физичких лица и трошкове изборне кампање.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је извршила преглед и контролу, односно ревизију годишњих финансијских извјештаја Странке социјалне сигурности српских бораца у периоду од 2011. до 2019. године, након којих су издати извјештаји о ревизији и извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима и препорукама ревизије.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја Странке социјалне сигурности српских бораца за 2019. годину, издат је извјештај о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци: да води евиденцију о прилозима, без обзира на који начин их остварује, да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима, да успостави потпуне евиденције о приходима, расходима и новчаним токовима, да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и да доставља и другу документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија БиХ.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2020. годину, утврђено је да Странка социјалне сигурности српских бораца није испоштовала препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Странка социјалне сигурности српских бораца је прекршила одредбе члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака².

Политичка странка уз годишњи финансијски извјештај за 2019. годину није доставила програм утрошка средстава за 2020. годину. Такође, наведени програм утрошка странка није доставила ни по захтјеву Централне изборне комисије БиХ за доставу додатне документације, као и ургенцији из мјесеца новембра 2021. године, што потврђује чињеницу да није сачинила програм утрошка средстава.

Осим трошкова које је политичка странка у годишњем финансијском извјештају исказала у износу од 1.252,50 КМ, а обзиром да није доставила финансијску документацију, није утврђен стварни износ трошкова које је остварила без програма утрошка средстава.

б) Политичка странка је прекршила је одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака³.

Политичка странка није успоставила евиденцију о неновчаној донацији коју је остварила кориштењем пословног простора без плаћања закупнине, нити је исту пријавила у финансијском извјештају, који је поднијела Централној изборној комисији БиХ.

На основу Одлуке правног лица „МЕТАЛ“ а.д. Бања Лука, од 20.12. 2018. године⁴, да се Странци социјалне сигурности српских бораца додјељује канцеларијски простор површине 40,00 м² на кориштење без накнаде у периоду од три године, односно до 31.12. 2021. године, утврђено је да је политичка странка користећи пословни простор 2020. године без накнаде остварила неновчану донацију.

У складу са одредбама из члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака, странака је имала обавезу да приход од поменуте донације евидентира у пословним књигама и пријави у годишњем финансијском извјештају, у износу тржишне вриједности услуге.

в) Странка социјалне сигурности српских бораца је прекршила одредбе члана 11. став (1), члана 12. став (1), (4) и (5) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављеног прегледа годишњег финансијског извјештаја и додатне финансијске документације, утврђено је да странка није у пословним књигама и финансијском извјештају успоставила потпуну евиденцију о својим приходима и расходима⁵, годишњи финансијски извјештај није попунила на начин и у форми коју је Централна изборна комисија БиХ прописала Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“, број: 96/13 и 89/16) - у даљем тексту: Правилник⁶.

² У складу са одредбом из члана 4. став (1) Закона о финансирању политичких странака, странка финансијска средства из члана 3. став (1) овог Закона може користити искључиво за остваривање циљева утврђених својим програмом и статутом.

³ Политичке странке дужне су водити евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те издавати потврде о пријему чланарина и добровољних прилога.

⁴ Одлуку о додјели пословног простора на кориштење политичка странка је доставила у току контроле годишњег финансијског извјештаја за 2019. годину.

⁵ Политичка странка је у складу са одредбама члана 11. став (1) Закона о финансирању политичких странака дужна водити пословне књиге, подносити финансијске извјештаје на начин који је утврђен законом и другим прописима у складу са законом, док је у складу са одредбама из члана 12. став (1) истог Закона дужна успоставити евиденције о својим приходима и расходима.

⁶ У складу са одредбама из члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких странака, до 31.3. наредне године политичка странка подноси финансијски извјештај у форми коју одобри Централна изборна комисија БиХ.

Странка на захтјев Централне изборне комисије БиХ није доставила додатну финансијску документацију⁷.

- (1) Политичка странка је годишњи финансијски извјештај Централној изборној комисији БиХ поднијела 31.03. 2020. године у електронској форми. Иако је, у складу са одредбом из члана 3. став (1) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, била обавезна да до 31.03.2021. године достави и обрасце финансијског извјештаја, одштампане из апликације у ПДФ формату, овјерене потписом овлаштеног лица и печатом политичке странке, скупа са потврдом о поднесеном извјештају у електронској форми, Странка социјалне сигурности српских бораца је обрасце финансијског извјештаја, у чврстој копији доставила 10.05.2021. године.
- (2) Странка није успоставила потпуне евиденције о својим новчаним токовима. Странка у финансијском извјештају није пријавила трансакцијски рачун, број: 5620998113191462 код НЛБ банке а.д. Бања Лука, чиме је прекршила одредбе члана 11. Правилника. С обзиром да странка није доставила изводе са поменутог рачуна, није било могуће утврдити да ли је током 2020 године остварила промет путем овог рачуна.
- (3) Странка социјалне сигурности српских бораца у пословним књигама није успоставила потпуну евиденцију о приходима и расходима, нити их је пријавила у финансијском извјештају који је поднијела Централној изборној комисији БиХ.
 - Странка је користила пословни простор без плаћања закупнине, као што је наведено у налазу под б), чиме је остварила неновчану донацију коју, је у складу са подредбом из члана 18. Правилника била обавезна пријавити у финансијском извјештају.
 - Странка није исказала ни трошак закупнине пословног простора, чиме је прекршила одредбе члана 21. и члана 22. Правилника.Поред наведеног, утврђено је да странка у пословним књигама и завршном рачуну, који је поднијела Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге – АПИФ, није исказала приход по основу неновчане донације нити расход на име закупнине, чиме је прекршила одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака.
- (4) Политичка странка на захтјев Централна изборна комисија БиХ, број: 03-07-6-914-2/21 од 28.06.2021. године и ургенцији број: 03-07-6-914-3/21 од 03.11.2021. годин, није доставила копију извода са трансакцијског рачуна, број: 56220998113191462 код НЛБ банке а.д. Бања Лука, нити изјаву на који начин и у ком износу је финансирала изборну кампању, чиме је прекршила је одредбу члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака.

d) Странка социјалне сигурности српских бораца није поднијела финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Локалних избора, одржаних у новембру 2020. године (постизборни финансијски извјештај, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.

Постизборни финансијски извјештај политичка странка је била дужна поднијети Централној изборној комисији БиХ у року од тридесет дана од дана објављивања изборних резултата у Службеном гласнику БиХ.

⁷ У складу са одредбама члана 12. став (5) Закона о финансирању политичких странака сва лица која су дужна да поднесу извјештај морају да поднесу и додатне извјештаје које Централна изборна комисија БиХ затражи.

Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ⁸ по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ. Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Странка социјалне сигурности српских бораца је у сврху изборне кампање могла да потроши 63.649,80 КМ.

У годишњем финансијском извјештају за 2020. годину Странка социјалне сигурности српских бораца није пријавила трошкове изборне кампање, а на захтјев Централне изборне комисије БиХ није доставила изјаву на који начин и у ком износу је финансирала изборну кампању.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Странци социјалне сигурности српских бораца да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да сваке године доноси програм утрошка средстава,*
- *да води евиденцију о прилозима, без обзира на који начин их остварује,*
- *да пословне књиге води у складу са рачуноводственим прописима,*
- *да успостави потпуне евиденције о приходима, расходима и новчаним токовима,*
- *да подноси све законом прописане извјештаје,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да доставља и другу документацију коју од ње затражи Централна изборна комисија БиХ.*

КОМЕНТАР

Политичка странка се није очитовала на налазе ревизије наведене у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2020. годину.

Помоћник ревизора

Шеф Службе за ревизију, ревизор

Мр sc. Горан Цицовић

Мр sc. Хасида Гушић

⁸ Члан 15.10 став (2) прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Председништва БиХ, и председника и потпредседнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.